

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Németh Margit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Szűcs Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságnál 14.P.III.22.120/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 56.Pf.633.565/2005/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 35. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2007. szeptember 12. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 40.000 (Negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes annak érdekében, hogy távollátáshoz, a gépkocsivezetéshez a szemüveg használatát mellőzhesse excimer lézeres szemműtét elvégzését kérte az alperes jogelődjétől, a K. Bt-től, amelynek tájékoztatója szerint az alkalmazott kezeléssel a rövidlátás, a távollátás és az asztigmatia megszüntethető. Garantálta továbbá, hogy amennyiben az ügyfél látása nem javul pontosan olyan mértékben, ahogyan azt az alkalmassági vizsgálat során jelezték, akkor a kezelés díját visszatérítik.

A szükséges előzetes vizsgálat elvégzése után, a felperes írásbeli beleegyezésével a műtétet 1997. június 8-án elvégezték. A műtét után a felperes szeme begyulladt, szemszárazság és szellemképes látás jelentkezett. E panaszok miatt a Sz. Kórház szemészetén szemcseppeket és szemüveget írtak fel a felperes részére. Az alperes jogelődje a műtét díjának visszatérítését megtagadta.

A felperes a keresetében 155.930 forint vagyoni és 2.500.000 forint nem vagyoni kárai és ezeknek az 1997. június 8-ától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését, arra hivatkozással, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást, a műtétnek orvosi indikációja nem is volt és a műtét folytán hátrányosabb helyzetbe került, mert már nemcsak a távollátáshoz, hanem a közellátáshoz is szemüveget kell viselnie és a szemcseppeket élete végéig használnia kell.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem tartotta bizonyítottnak a jogellenességet és az okozati összefüggés fennállását a tevékenysége és a felperes által állított károk bekövetkezése között. Hivatkozott arra is, hogy eredményt nem vállalt, csak a gondos eljárás elvégzését, amely kötelezettségének eleget tett, illetőleg a beteg részére a jogszabályi előírásoknak megfelelő tájékoztatást megadta.

Az eljárás félbeszakadásának tartama alatt korábban hozott és az alperes kártérítő felelősségének jogalapját megállapító első- és másodfokú közbenső ítélet, illetőleg egyes perbeli cselekmények hatálytalansága miatt az elsőfokú bíróság a bizonyítást részben megismételte, majd ítéletében a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet indokolásában a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes és az alperes jogelődje között megbízási jellegű jogviszony jött létre, amelyre az akkor hatályos, egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény (Eütv.) előírásai az irányadók. A rendelkezésre álló orvosi iratok, tanúvallomások és a kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy „orvosi műhiba” nem történt, és nem állapítható meg egyértelműen, hogy a szemszárazságot a műtét hozta létre. A felperes távollátása javult, a műtét az asztigmatizmust kiküszöbölte, az ezt követő látásélesség változás az öregszeműséggel áll összefüggésben, műtét hiányában is bekövetkezett volna. Az alperesi írásbeli tájékoztató pedig tartalmazta az elhúzódó szaruhártya hámosodást, az ezzel összefüggő műtéti szövődményeket, valamint a közellátás érdekében továbbra is szükséges szemüveg használatának tényét. Mindezek folytán az alperes kártérítő felelőssége sem a műtét előtti tájékoztatás, sem a műtét elvégzése miatt nem állapítható meg az elsőfokú ítélet szerint.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva arra kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg 150.430 forintot és ennek az 1997. június 8-ától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát; ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. A másodfokú ítélet indokolása szerint az alperes jogelődje egy eredmény - a szemüveg nélküliség - létrehozására vállalkozott, ebből következően a felek között orvosi megbízási szerződéssel vegyes, atipikus vállalkozási szerződés jött létre, amelyre a Ptk. 389. §-a az irányadó. Amennyiben a tájékoztatóban foglalt nyilatkozat a 100 %-os látásélesség és a szemüveg nélküliség elérése tekintetében ellentétben állónak értelmezhető, akkor is a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni a Ptk. 207. §-ának (2) bekezdése alapján. Mindezekből következően megállapítható a másodfokú ítélet szerint, hogy az alperes jogelődje a vállalt eredményt nem érte el, a felperes a hibás

teljesítéssel okozott kárát ezért jogosan igényli. Az alperes köteles a műtéttel összefüggő költségek megtérítésére. Miután azonban a műtéti beavatkozás során orvosi műhiba nem történt, a műtétet követő panaszok lehetőségéről adott tájékoztatás pedig megfelelő volt, a felperes személyhez fűződő jogséremlme nem állapítható meg, ezért a nem vagyoni kárigényt a másodfokú bíróság alaptalannak tartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme a nem vagyoni kártérítés iránti keresetének helytadó döntés meghozatalára irányult. Jogi álláspontja szerint a bíróság a jogerős ítéletben alaptalanul, a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdését sértve utasította el a nem vagyoni kárigényt. A bizonyítékok alapján ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a felperes hátrányosabb egészségi állapota a gondatlanul és indikáció nélkül elvégzett műtéttel áll okozati összefüggésben. A kártérítési felelősség tekintetében jogellenesnek minősül minden olyan magatartás, amely károsodáshoz vezet, az alperes pedig magát nem mentette ki a felelősség alól. A műtét előkészítése és a műtét miatt a felperes testi épsége sérült, ezért az alperes a nem vagyoni kár megtérítésére köteles. A tájékoztatás körében a felperes kiemelte, hogy a műtét szövődményei csak átmeneti jellegűnek voltak feltüntetve. Megtévesztő volt továbbá, hogy az alperes tájékoztatása szerint a műtétet csak akkor végzik el, ha az optimális eredmény biztosítható. Nem volt egyértelmű, hogy a vállalt garancia nem a 100 %-os látásra, hanem a biztosan elérhető eredményre vonatkozott. A korábbi ítéletek is megállapították, hogy a felperes nem kapott olyan egyedi tájékoztatást, amely alapján számítania kellett volna arra, hogy továbbra is szemüveget kell hordania, ezt a megállapítást azonban újabb bizonyíték nem érintette.

Az alperes a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részének hatályban tartását kérte. Azzal érvelt, hogy a műtét után olyan szövődmény nem alakult ki, amelyre a tájékoztatás nem vonatkozott, továbbá a felperes a nem vagyoni kárát pontosan nem jelölte meg és azt nem bizonyította, ebből következően a kimentés kérdése már fel sem merülhet.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet támadott része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A szerződés alapján a felperes az egészségügyi szolgáltatást végző gazdasági társaságtól nem kifejezetten gyógyító, hanem az egészségi állapotot jobbító beavatkozást igényelt. A jogviszony minősítése szempontjából elsősorban nem a végeredményként elérhető állapotnak, illetőleg annak van jelentősége, hogy az alperes a tevékenységét

gazdasági társaságként végzi. A felek polgári jogi jellegű megállapodást kötöttek, amely egyedi szükséglet kielégítésre irányult és a szerződő felek mellérendeltsége állt fenn. A szerződés az „eredményt” a teljesítés körében érinti, azonban az emberen elvégzendő orvosi beavatkozás természetéből, az annak objektíve szükségszerűen fennálló bizonytalanságából következik, hogy a jogviszonyt döntően a megbízás, a gondos eljárás követelménye jellemzi, amely a kifejtett okok folytán más gondossági kötelemtől különbözik. Az adott esetben nem olyan gyógyító tevékenység elvégzésére került sor, amelynek alapja a műtét (kezelés) indikációja, így a kereset elbírálása szempontjából nem ezt kellett vizsgálni. A tevékenység alapja a felperesnek az a magatartása volt, hogy a kezelést igényelte, e körben ezért csak azt lehetett vizsgálni, hogy a beavatkozást nem orvosi ellenjavallat ellenére végezték-e el. Mindezekből következően a felek között olyan, a megbízást és a vállalkozás elemeit vegyítő, sajátos tartalmú szerződés jött létre, amelyre az jellemző, hogy a vállalt végeredmény is csak kellő gondosság tanúsításával érhető el. Ennek megfelelően kellett értékelni, hogy a vállalt eredmény és az elvárható gondosság tekintetében volt-e szerződésszegés.

A rendelkezésre álló bizonyítékok - mindenek előtt a kiegészített orvosszakértői vélemény - azt nem támasztják alá, hogy a vállalt eredmény nem valósult meg, mert az alperes a felperes távollátását meggyógyította, az asztigmatiát megszüntette. A homályos vagy kontúrlátás, a szemszárazság és a szemüveg használatának szükségessége körében pedig nem bizonyított, hogy mindezek az alperes tevékenységével állnak okozati összefüggésben. A műtétet szakmailag jól és eredményesen végezték el, az bizonyíthatóan végleges szövődménnyel nem járt, a szemüveg használata pedig olyan okból indokolt (öregszeműség), amely az alperes terhére nem róható. A bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelése alapján megalapozottan megállapítható, hogy az alperes tevékenysége a tájékoztatás, a műtéti kezelés körében az Eütv. 43. §-a (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelt. Az alperes megfelelő tájékoztatást adott, az írásbeli tájékoztató az olvasáshoz szükséges szemüveghasználatra és a műtéti szövődményekre kitért.

A kifejtettekre tekintettel az alperes szerződésszegése sem az eredményvállalás, sem a kellően gondos eljárás tanúsítása tekintetében nem állapítható meg, illetőleg nem bizonyított olyan jogellenes magatartása, amely a felperes által hivatkozott állapotrosszabbodással okozati összefüggésben állna, ezért a jogerős ítélet keresetet elutasító része a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott 78. §-ának (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes köteles az alperes felülvizsgálati

eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. szeptember 12.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.  
előadó bíró, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. bíró